

REVIEWS - NY LITTERATUR

MANFRED P. GWINNER: *Geologie der Alpen – Stratigraphie, Paläogeographie, Tektonik*. 477 pp., 394 figs. E. Schweizerbart'sche Verlagsbuchhandlung. (Nägele u. Obermiller), Stuttgart, 1971.

The Alps represent a classical area of study of the orogenic belts. Here most of the modern concepts of geosynclinal evolution have either originated or been tested on a wide factual evidence supplied by generations of geologists. The nappe theory which revolutionized the views on the origin and structure of the orogenic belts was here successfully applied by M. Lugeon.

The geology of the Alps has been summarized in many extensive syntheses, dealing either with its western or eastern sectors, or with the whole belt (from Genua to Vienna), in particular by E. Argand, A. Heim, R. Staub, L. Kober, E. Kraus and A. Tollmann. M. P. Gwinner's book offers another, modern presentation of the wide range of geological problems of the Alps as a whole. It consists of three principal chapters, dealing with stratigraphy of the rock formations (about 90 pages); palaeogeography (about 70 pages); and tectonic structure and evolution of the orogen (about 230 pages). These chapters are illustrated with nearly 400 black and white diagrams, maps and tables, which thus constitute more than half of the book, and are of great value to the reader. The book is supplemented with an extensive bibliography containing more than 1000 references (mostly the most recent ones), and with indexes.

The presentation of the problems is clear, and in the text there is a minimum use of references which have otherwise been extensively consulted in the explanations to figures. Of special value are numerous stratigraphical-facial columns and palaeogeographical maps. The book may be regarded as a very good introduction to the geological problems of the Alps, especially for students. Its value would be increased if it were supplemented with a short chapter dealing with the history of development of general geological ideas for which the Alps have always been a unique source of inspiration.

Krzysztof Birkenmajer

REINHARD SCHÖNENBERG: *Einführung in die Geologie Europas*. Verlag Rombach, Freiburg, 1971. 300 pp. DM 27.-.

Professor Reinhard Schönenberg ved Universitetet i Tübingen har laget en konsentrert innføring i Europas geologi, og denne antar jeg vil bli mye brukt, for den foreligger i «paperback» utgave til meget rimelig pris.

Schönenberg betoner i innledningen at boken ikke er noen fullstendig fremstilling av Europas eller Sentral-Europas geologi, men inneholder et utvalg. Dette er jo også forståelig når den umåtelig rikholdige geologiske litteratur over Sentral-Europa skal gjengis på 300 sider. Dertil er denne presentasjon utpreget moderne, for den 12 sider lange litteraturliste inneholder nesten utelukkende litteratur fra 1960-årene. Til og med oversikter fra 1970 er kommet med. Schönenbergs bok er således i høyeste grad en up-to-date fremstilling.

Einführung in die Geologie Europas er utformet etter den tektoniske oversikt over Europa som ble utviklet av Hans Stille, Tysklands gamle mester i regional og tektonisk geologi. Således gir boken etter noen få innledende ord om prekambrium, en omfattende oversikt over kaledonidene i Europa, deretter varistikum og så det alpine Europa. De enkelte deler av disse tre hovedorogeneser er gitt en rent regional fremstilling. Således begynner fremstillingen av kaledonidene med avsnitt 3.2.: Die Kaledoniden Spitzbergens, og 3.3.: Die Kaledoniden der Britischen Inseln, o. s. v. Det som kjennetegner Schönenbergs fremstillingsmåte er en tett konsentrert tekstfremstilling som er bokstavelig talt fri for stratigrafiske tabeller. Det forutsettes uten videre at den gene-

relle stratigrafi kan man på forhånd, noe som nok ikke er tilfellet for de aller fleste norske lesere. Teksten inneholder endel småillustrasjoner, mest profiler, men disse er helt åpenbart skåret ned med meget streng hånd. Det som i første rekke belyser fremstillingen, er en rekke store oversiktsskisser, for det meste på utbrett. Mange av disse er nytegninger, brakt à jour med den aller siste litteratur. Ettersom Europas tektoniske geologi så åpenbart interesserer Schöenberg mest, får de uforstyrrede bekkenområder med senpaleozoiske, mesozoiske og tertiære sedimentbergarter en ganske kortfattet fremstilling på de siste 35 sider.

Reinhard Schöenbergs bok supplerer på utmerket måte den sist utkomne oversikt over Europa (Vest-Europa) av Martin G. Ruttén. Mens Rutténs store bok er rikt illustrert og vel egnet som en oversiktig innføring for den geolog som er relativt uerfaren både med Europas stratigrafi og tektonikk, er Schöenbergs bok den helt moderne videreføring og oversikt over dagens stratigrafisk-tektoniske synspunkter på de forskjellige deler av spesielt Europas tre hoved-fjellkjedesystemer. Det må dog betones at det er på det regionalt beskrivende og på det lokalt tektoniske at Schöenberg er moderne; en analyse av Sentral-Europas tektonikk i lys av platetektonikken er ikke forsøkt. Sikkert er det imidlertid at den som behersker det elementære ved Europas stratigrafi og tektonikk, vil heretter måtte gripe til Schöenbergs bok for å få en vel bereist og belest skjønners oversikt og sammendrag av de siste resultater over Europas kompliserte geologi.

Christoffer Oftedahl

GÆA NORVEGICA

Foreningen for geologistuderende ved Universitetet i Oslo har i 1970 holdt følgende møter:

Vårsemesteret 1970 (Høvding Bjarne Korsbøl)

- 4/2 - 70: Stud. real. *Ari Trausti Gudmundsson* viste to filmer: «Surtsey – en øy blir til» og «Glimt fra en av Islands nasjonalparker i Øræfi».
- 5/2 - 70: Prof. *S. Skjeseth*: Geologi i regionalplanlegging og naturvern.
- 19/2 - 70: Prof. *Knut S. Heier*: Rapport fra Apollo 11 – Lunar Science conference.
- 12/3 - 70: Dr. *D. H. Green*: Methods of modern petrology.
- 19/3 - 70: Prof. *Ivan Th. Rosenqvist*: Lågendalsprosjektet.
- 24/5 - 70: Prof. *Samuel P. Ellison Jr.*: General geology of USA.

Høstsemesteret 1970 (Høvding Henning Qvale)

- 24/9 - 70: Stud. real. *Ari Trausti Gudmundsson*: Heklas siste utbrudd.
- 15/10 - 70: Cand. mag. *Bjørn Mysen*: Inntrykk fra en tur til Finland i september.
- 29/10 - 70: Presentasjon av de geologiske museene på Tøyen, i anledning deres 50 års jubileum.
- 5/11 - 70: Dr. *Robert B. Neuman*: A look at the Northern Appalachians.
- 12/11 - 70: Førstekonservator *David L. Bruton*: Silicified fossils.
- 26/11 - 70: Konservator *Natascha Heintz*: Viktige funn av fossile hominider fra de senere år.
- 4/12 - 70: Cand. mag. *Per Aagaard*: Inntrykk fra ekskursjonen til Kanariøyene våren 1970.
- 19/12 - 70: Julemøte. Geolog *Thor Siggerud* viste film og lysbilder fra høstens vulkanutbrudd på Jan Mayen.

Henning Qvale